

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL.M. a JUDr. Pavla Vacka v právní věci žalobce: **MUDr. A.Z.**, nar. ■■■, státní příslušnost P., bytem ■■■, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 5. 2014, čj. MV-120658-5/SO/sen-2012,

t a k t o :

- I. **Žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 6. 5. 2014, čj. MV-120658-5/SO/sen-2012, se z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků n e m á p r á v o na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Prvostupňové rozhodnutí

[1] Rozhodnutím odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra České republiky ze dne 3. 9. 2012, čj. OAM-70544-17/DP-2011, byla žalobci podle § 46 odst. 1 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zamítnuta žádost o udělení nového povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání. Na základě provedeného dokazování prvostupňový správní orgán konstatoval, že žalobci bylo poskytnuto vládní stipendium na českých veřejných vysokých školách na základě zahraniční rozvojové spolupráce České republiky. Ze sdělení ■■■ – ■■■ ze dne 13. 3. 2012 správní orgán zjistil, že ke dni 31. 10. 2011 bylo žalobci studium ukončeno, přičemž dne 23. 9. 2011 podal žalobce v souladu s § 45 odst. 1 zákona o pobytu cizinců žádost o udělení nového povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání u zaměstnavatele ■■■, a.s. jako lékař.

[2] Prvostupňový správní orgán dané jednání žalobce vyhodnotil jako jinou závažnou překážku pobytu cizince na území, čímž byl naplněn důvod k zamítnutí žádosti o udělení nového povolení k dlouhodobému pobytu podle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců. V této souvislosti se správní orgán zabýval výkladem neurčitěho právního pojmu „jiná závažná překážka pobytu cizince na území“. Podle prvostupňového správního orgánu

je překážka pobytu cizince na území objektivně nastalou situací, resp. skutečností, která brání pobytu cizince na území, neboť pobyt cizince není v souladu s veřejným zájmem a veřejným pořádkem České republiky, resp. se těmito hodnotám přičí. Důvodem pro neudělení pobytového oprávnění je ovšem pouze skutečnost, že správní orgán může danou zjištěnou překážku pobytu cizince na území klasifikovat jako závažnou. Tj. pobyt cizince na území je v zásadním rozporu s veřejným zájmem a pořádkem České republiky, který nelze vyvážit subjektivním zájmem jednotlivce, resp. cizince, v konkrétním případě.

[3] Prvostupňový správní orgán proto konstatoval, že prokázaným jednáním žalobce byla zjištěna závažná překážka bránící v jeho pobytu na území, neboť žalobci bylo poskytnuto vládní stipendium s cílem umožnit mu vysokoškolské vzdělání na české veřejné vysoké škole v rámci zahraniční rozvojové spolupráce České republiky. Smyslem poskytování vládních stipendií je umožnit vysokoškolské vzdělání žadatelům z rozvojových zemí, pro něž je obtížné nebo nemožné studovat na vlastní náklady, aby toto vzdělání resp. své nabyté znalosti mohli následně po návratu do země svého původu uplatnit. Přijetí vládního stipendia s sebou nese závazek, že se vládní stipendista po ukončení studia vrátí do své země a o této skutečnosti jsou jejich žadatelé informováni. Žalobce tedy byl již před svým příjezdem na území České republiky srozuměn se svým postavením i účelem pobytu na území České republiky. Byl tedy obeznámen s tím, že jeho pobyt na území je podmíněn studiem, po jehož absolvování se vrátí zpět do své země. Žalobce však po ukončení studia nastoupil v České republice do zaměstnání a požádal o udělení nového povolení k dlouhodobému pobytu, čímž dal najevo, že hodlá zneužít povoleného pobytu za účelem studia, které mu bylo umožněno poskytnutím vládního stipendia v rámci zahraniční rozvojové spolupráce České republiky a nehodlá opustit Českou republiku a vrátit se zpět do ■■■. Zjištěné skutečnosti jsou natolik závažné, že jsou v zásadním rozporu s veřejným zájmem a brání v pobytu žalobce na území České republiky, resp. ve smyslu § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, tyto skutečnosti naplňují jinou závažnou překážku pobytu žalobce na území a jsou tedy důvodem pro neudělení požadovaného pobytového oprávnění.

II. Druhostupňové rozhodnutí

[4] Žalovaný shora označeným rozhodnutím odvolání zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

[5] Žalovaný připustil, že žalobce byl po skončení řádného vysokoškolského studia účasten specializačního vzdělávání, nejedná se však o studium pro účely poskytnutí stipendia v rámci zahraniční rozvojové pomoci podle příkazu k přiznávání stipendií na podporu studia cizinců, a to s důsledky z toho plynoucími. Žalovaný zdůraznil, že podle § 19 odst. 1 zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, je podmínkou zahájení specializačního vzdělávání získání odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání, v posuzovaném případě k výkonu funkce lékaře, která je v souladu s § 4 odst. 1 zákona č. 95/2004 Sb. získána absolvováním nejméně šestiletého prezenčního studia, jež obsahuje teoretickou a praktickou výuku v akreditovaném zdravotnickém magisterském studijním programu všeobecné lékařství. Pokud podle čl. II odst. 3 příloha 2 příkazu k přiznávání stipendií na podporu studia cizinců jsou stipendia udělována v rámci zahraniční rozvojové pomoci České republiky přiznávána pro podporu prezenční formy studia v konkrétním studijním programu uskutečňovaném veřejnou vysokou školou v českém jazyce, a to na dobu rovnající se standardní době studia nebo, v případech hodných zvláštního

zřetele, na dobu rovnající se standardní době studia prodlouženou až o jeden rok, pak studium podle předmětného příkazu představuje v posuzovaném případ získání odborné způsobilosti k výkonu funkce lékaře v rámci akreditovaného studijního programu všeobecné lékařství – v případě žalobce – na ■■■.

[6] Pokud je tedy podmínkou k získání vládního stipendia v rámci zahraniční rozvojové pomoci České republiky závazek cizince k návratu do své domovské země po ukončení standardní doby studia, což, jak jednoznačně vyplývá z čestného prohlášení ze dne 27. 12. 2003, žalobce stvrdil svým podpisem, žalobce postupoval v rozporu s podmínkami pro udělení předmětného stipendia, setrval-li po ukončení studijního programu všeobecné lékařství na ■■■ na území České republiky.

[7] S ohledem na povinný návrat žalobce do jeho domovské země je irelevantní, zda-li žalobce v současné době splňuje podmínky pro udělení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia podle § 64 odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., jakož i jeho pracovní výsledky v ■■■. Správní orgán je povinen vycházet z individuálních skutkových okolností každého případu, nelze proto považovat za relevantní námitku žalobce týkající se kladného vyřízení žádosti o pobytové oprávnění ve prospěch jeho kolegů.

[8] Žalovaný se tak ztotožnil s názorem prvostupňového správního orgánu a v souladu s principem procesní ekonomie plně odkázal na pasáž odůvodnění napadeného rozhodnutí, jde-li o subsumpci daných skutkových okolností pod pojem jiná závažná překážka pobytu cizince na území podle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců.

III. Žalobní námitky

[9] Rozhodnutí žalovaného žalobce napadl včas podanou žalobou.

[10] První námitkou napadl hodnocení čestného prohlášení ze dne 27. 12. 2003 jako závazku, jímž se žalobce měl zavázat k návratu do své domovské země po ukončení standardní doby studia. Toto čestné prohlášení psané anglickým jazykem a podepsané žalobcem bylo založeno údajně ve spisu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy neuvedené spisové značky. Žalobce poukazuje na skutečnost, že tento důkaz byl do spisu dodán až v odvolacím řízení a že úřední překlad rozhodnutí absentuje. Žalobce považuje postup žalovaného, kdy se teprve v odvolacím řízení dodávají do spisu důkazy, které mají mít stěžejní význam pro rozhodnutí, za zcela nezákonný. Žalobce soudí, že by měly být všechny relevantní podklady shromážděny již v řízení před správním orgánem prvního stupně. Pouze takto lze zajistit účastníkům řízení jejich procesní práva. Výzva k seznámení se s podklady rozhodnutí právnímu zástupci nebyla oznámena žalobci a žalobce netušil, že žalovaný rozšířil dokazování.

[11] Zmiňované čestné prohlášení psané anglickým jazykem a podepsané žalobcem obsahuje skutečně prohlášení o tom, že se „■■■“ po dokončení studia vrátí do vlasti, ale žalobce se jmenuje i jmenoval jinak. Žalobce se jmenuje ■■■, celé řízení s ním takto bylo vedeno. Je těžko představitelné, že by žalobce jako žadatel o vysokoškolské vzdělání zkomolil jak své křestní jméno, tak i příjmení. Podpis žalobce na čestném prohlášení se ke všemu neshoduje s podpisem žalobce. Není napsáno, kdo podpis ověřoval, byť to zřejmě formulář vyžadoval. Žalovaný proto pochybil, když bez dalšího čestné prohlášení hodnotil jako důkaz prokazující závazek žalobce vrátit se do domovského státu.

[12] V prohlášení rovněž není uvedeno, na jakou dobu je závazné, kdy má k návratu dojít a za jakých podmínek. Navíc toto prohlášení s ohledem na formulaci bylo podmínkou palestinských úřadů, nikoli českých úřadů k umožnění vycestování žalobce. V současné době palestinské úřady na splnění podmínky návratu studenta po absolvování vysokoškolských studií netrvají. Čestné prohlášení ze dne 27. 12. 2003 nemělo být vůbec připuštěno jako důkazní prostředek.

[13] V druhé žalobní námitce žalobce poukazuje na to, že žalovaný při svém rozhodování vycházel též z rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 15. 9. 2005, čj. C10.447/2004-61-048, založeném ve spise, v jehož výroku II. odst. 4 se uvádí, že „nárok na přiznané stipendium rovněž zaniká a stipendium se nevyplácí, pokud žadatel získá oprávnění pobývat na území České republiky v rámci trvalého pobytu na základě povolení k pobytu“. Podle žalobce je patrné, že samo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy počítalo s tím, že se žalobce nevrátí do své vlasti, ale může získat povolení k pobytu, a to nejen k dlouhodobému, ale dokonce i k trvalému. Pokud by skutečně podmínkou pro poskytnutí stipendia byl návrat žalobce po skončení studií, byl by tento odstavec v rozhodnutí Ministerstva školství zcela nadbytečný. Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy naopak neobsahuje nic o tom, že by se žalobce musel po skončení studií vrátit do vlasti.

[14] Žalobce dále namítá, že napadená rozhodnutí subsumují svým správním uvážením závazek k návratu a setrvání na území ČR pod pojem závažná překážka pobytu cizince. Co je závažná překážka pobytu cizince na území cizinecký zákon nestanoví a právní orgány svým uvážením a extensivním výkladem dospěly v tomto případě k závěru, že je to výše citovaný závazek k návratu žalobce do jeho rodné země. Žalovaný však zcela rezignoval na řádné odůvodnění své subsumpce, když nedefinuje, co má být konkrétní překážkou pobytu a v čem spatřuje závažnost překážky. Žalobce je kvalifikovaným lékařem, má skvělé hodnocení od svých kolegů i primářů, pod kterými působil či hodlá působit, a je o něj velký zájem na trhu práce. Jeho pobyt žalobce na území tedy nemůže být závažnou překážkou pro Českou republiku.

[15] V další námitce žalobce upozornil, že žádal o dlouhodobý pobyt za účelem zaměstnání a správní orgány bez dalšího rozhodovali o podmínkách dlouhodobého pobytu za účelem studia. Uvedené extenzivní uvažování je tak rovněž v rozporu se zásadou legality a předvídatelnosti správního rozhodování.

[16] Pátou žalobní námitkou žalobce poukazuje na to, že v řízení byla porušena zásada přiměřenosti podle § 174a zákona o pobytu cizinců, kterou se při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí měla zohlednit závažnost a druh protiprávního jednání cizince, délka pobytu cizince na území (od roku 2004 – nyní více než 10 let), jeho věk, zdravotní stav, povaha a pevnost rodinných a osobních vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území České republiky a přínos pro Českou republiku. Žalobce má v České republice nyní svou družku ■■■, nar. ■■■, bytem ■■■, se kterou po vyžádání dokladů plánují svatbu. Současně je účasten doktorandského specializačního vzdělávání v oboru kardiologie na ■■■.

[17] Žalobce je dále v léčbě pro chronickou hepatitidu B a jeho ošetřující lékař doporučuje dokončit léčbu v České republice, protože by dosud poskytnutá léčba byla beze smyslu a hrozí návrat aktivity hepatitidy se všemi riziky (cirhóza, hepatocelulární karcinom atd.).

[18] Další pochybení žalovaného žalobce spatřuje v tom, že žalobci napadené rozhodnutí nebylo vůbec doručeno, bylo doručováno toliko jeho tehdejšímu právnímu zástupci. Právnímu zástupci žalobce bylo rozhodnutí žalovaného doručeno dne 12. 5. 201, právní zástupce následně přeposlal napadené rozhodnutí žalobci, který jej obdržel až dne 20. 5. 2014. Podle § 34 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, se písemnosti doručují pouze zástupci, s výjimkou případů, kdy má zastoupený v řízení něco osobně vykonat. V posuzovaném případě má doručení rozhodnutí odvolacího orgánu za následek povinnost žalobce osobně si převzít na pobočce AOMP výjezdní příkaz. Při tomto úkonu nemůže být žalobce zastoupen. Jedná se tedy o výjimku z obecného pravidla, že postačuje doručovat pouze právnímu zástupci účastníka řízení. Správní orgán tedy pochybil, pokud rozhodnutí doručil pouze právnímu zástupci žalobce. Toto pochybení správního orgánu pak mělo negativní následek v tom, že se žalobce o rozhodnutí dozvěděl až dne 20. 5. 2015 a dostavil se k převzetí výjezdního příkazu následujícího dne, tedy 21. 5. 2014, a v historii pobytu mu tak vzniklo přetržení jeho oprávněného pobytu, díky čemuž mu zřejmě nebude vyhověno v řízení o povolení k trvalému pobytu. Pochybení správního orgánu při doručování tak způsobilo žalobci významné zhoršení jeho pobytového statusu dle zákona o pobytu cizinců.

[19] Žalobce rovněž považuje za nezákonnou interpretaci všech písemností žalovaným, když rozhodující pro žalovaného bylo v angličtině napsané prohlášení a rozhodnutí a přepisy nižší právní síly Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy neobsahují podklady k závěrům pro rozhodování dle cizineckého zákona.

[20] Žalobce proto žádá, aby krajský soud rozhodnutí žalovaného i prvostupňového správního orgánu zrušil a věc vrátil prvostupňovému správnímu orgánu k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

[21] Žalovaný ve svém vyjádření poukázal na to, že správní řád nevyklučuje, aby byly důkazní prostředky opatřovány též v průběhu odvolacího správního řízení za předpokladu, že je s nimi účastník řízení řádně seznámen podle § 36 odst. 3 správního řádu. Žalobce byl informován o svém právu seznámit se se spisovým materiálem a o právu vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí, nicméně svého práva nevyužil.

[22] V případě čestného prohlášení žalobce ze dne 27. 12. 2003 žalovaný zdůrazňuje, že v hlavičce čestného prohlášení jednoznačně figuruje jméno Ahmed Zohoor, datum narození 25. 4. 1985. Z § 16 odst. 2 věty první správního řádu vyplývá, že úředně ověřené překlady do českého jazyka jsou podmínkou toliko u písemností dokládaných samotnými účastníky řízení, pokud správní orgán účastníkovi řízení nesdělí, že na takovém překladu netrvá. V posuzovaném případě bylo nicméně čestné prohlášení opatřeno samotným žalovaným.

[23] Žalovaný zdůraznil, že setrvání žalobce na území České republiky představuje porušení mezivládní rozvojové spolupráce a také by bylo neopodstatněným finančním zvýhodněním žalobce ve srovnání s českými studenty. S ohledem na podpis čestného prohlášení žalobce k návratu do své domovské země žalobci nesvědčí dobrá víra k setrvání na území České republiky a z toho vyplývající případná nabytí jakýchkoliv subjektivních práv.

[24] Co se týče subsumpce zjištěného skutkového stavu pod pojem „jiná závažná překážka pobytu cizince na území“, žalovaný konstatoval, že ze strany 2 a 3 odůvodnění rozhodnutí prvostupňového správního orgánu a ze strany 5 napadeného rozhodnutí je jednoznačně patrná subsumpce porušení povinnosti žalobce k návratu do své domovské země po vyčerpání finančních prostředků z českého vládního stipendia a jeho setrvání na území České republiky pod pojem jiná závažná překážka pobytu cizince na území.

[25] Žalovaný dále uvedl, že správní orgány obou stupňů posuzovaly podmínky pro možné udělení povolení dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání, mezi kterými též figuruje posouzení předešlého pobytu cizince na území České republiky v souladu s právními předpisy a mezinárodními závazky, kterými je Česká republika vázána. V odvolání ke všemu žalobce sám uvádí, že hodlal podat žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia a nikoliv za účelem zaměstnání. Proto bylo třeba se s touto námitkou v odůvodnění napadeného rozhodnutí vypořádat.

[26] Žalovaný poukázal na to, že skutkový stav byl subsumován pod § 46 odst. 1 s odkazem na § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, a že ze zákona nevyplývá povinnost správních orgánů posuzovat proporcionalitu negativního rozhodnutí podle § 174a zákona o pobytu cizinců. Namítaná proporcionalita rozhodnutí prvostupňového správního orgánu, jakož i napadeného rozhodnutí, je v posuzovaném případě irelevantní.

[27] Ve vyjádření žalovaný také sdělil, že žalobce podal doplnění odvolání proti rozhodnutí prvostupňového správního orgánu prostřednictvím JUDr. Alexandra Šoljaka, zmocněného na základě plné moci k zastupování žalobce ze dne 23. 10. 2012, ze které jednoznačně vyplývá, že zmocněný zástupce je mimo jiné napříště zmocněn k přejímání veškerých písemností. Žalovaný má za to, že v dané věci doručení napadeného rozhodnutí deklaratorního charakteru neimplikuje jakoukoliv povinnost žalobce něco osobně vykonat.

V. Replika

[28] V replice žalobce poukazuje na názor žalovaného, že žalovaný, jak ve svých správních rozhodnutích, tak nyní ve svém vyjádření, pouze tvrdí, že žalobce porušil povinnost k návratu do své vlasti po vyčerpání finančních prostředků z českého vládního stipendia, aniž by však citoval konkrétní obecně závazný právní předpis, který by uvedenou povinnost obsahoval, a jehož porušení by se tedy žalobce dopustil. Správní orgány obou stupňů toliko stavěly svůj právní názor na obsahu „podmínek pro udělení vládního stipendia“, v odůvodnění obou rozhodnutí však zcela absentuje specifikace těchto podmínek.

[29] Žalobce z textu rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 15. 9. 2005, čj. C10.447/2004-60-048, dovozuje, že samo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy počítalo s tím, že se žalobce nevrátí do své vlasti, ale že může získat povolení k pobytu, a to nejen dlouhodobému, ale dokonce i trvalému. Dané rozhodnutí neobsahuje ani nic o tom, že by se žalobce musel po skončení vrátit do vlasti. Z uvedeného je zřejmé, že argumentace žalovaného je zcela neopodstatněná.

[30] Podle žalobce správní orgány obou stupňů toliko stavěly svůj právní názor na obsahu „podmínek pro udělení vládního stipendia“, v odůvodnění obou rozhodnutí zcela absentuje specifikace těchto podmínek.

[31] Žalobce dále zopakoval, že doručení rozhodnutí žalovaného má za následek povinnost žalobce osobně si převzít na pobočce OAMP výjezdní příkaz. Při tomto úkonu nemůže být žalobce zastoupen. Žalovaný tedy pochybil, pokud rozhodnutí doručil pouze právnímu zástupci žalobce.

VI. Jednání před soudem

[32] Při nařízeném jednání strany plně odkázaly na svá podání zaslaná soudu.

VII. Obsah správního spisu

[33] Ve správním spise je založena žalobcova žádost o povolení k dlouhodobému pobytu ze dne 23. 9. 2011, účel pobytu na území České republiky označený jako pracovní. Žalobce k této žádosti doložil smlouvu o ubytování, informace o nástupu do zaměstnání od 26. 9. 2011 a vyjádření zaměstnavatele ■■■, že pracovní poměr je uzavřen od září 2011 do září 2012.

[34] Z rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 29. 4. 2004, čj. B10.447/2004-53-048, vyplývá, že žalobci se přiznává stipendium podle programu: „Stipendia Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na podporu studia cizinců na veřejných státních školách v České republice na základě mezinárodních smluv, kterými Česká republika vázána, nebo v rámci zahraniční pomoci České republiky“ ve výši 5.500 Kč po dobu 12 měsíců v akademickém roce 2004/2005. Začátek výuky je dne 13. 9. 2004. Spis obsahuje i obdobné rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 15. 9. 2005, čj. C10.447/2004-61-048, kterým se žalobci na základě stejného programu přiznává stipendium ve výši ■■■ Kč měsíčně na dobu standardní doby studia zahajovaného v akademickém roce 2005/2006 k podpoře prezenční formy studia žadatele v magisterském studijním programu (oboru všeobecné lékařství) uskutečňovaného ■■■. V bodu II. posledně citovaného rozhodnutí jsou specifikované případy, když žalobci nárok na stipendium zaniká (nepřítomnost na území ČR nepřetržitě déle více než 30 kalendářních dnů; při přerušení studia; po ukončení studia; nezapsání se do studia ve studijním programu, jehož podpořeno bylo stipendium přiznáno). V bodě II. odst. 4 se uvádí, že nárok na přiznané stipendium rovněž zaniká a stipendium se nevyplácí, pokud žadatel získá oprávnění pobývat na území České republiky v rámci trvalého pobytu na základě povolení k pobytu.

[35] Z protokolu prvostupňového správního orgánu o seznámení účastníka řízení s podklady pro vydání rozhodnutí ze dne 30. 7. 2012 vyplývá, že žalobce se po seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí k věci nijak nevyjádřil, pouze doložil vyjádření zaměstnavatele prodloužením výkonu povolání na dobu neurčitou a doklad o ukončení studia na univerzitě.

[36] Rozhodnutím odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra České republiky ze dne 3. 9. 2012, čj. OAM-70544-17/DP-2011 byla žalobci podle § 46 odst. 1 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů zamítnuta žádost o udělení nového povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání.

VIII. Právní posouzení

[37] Napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející soud přezkoumal v řízení podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a v mezích uplatněných žalobních bodů dle § 75 odst. 2 s. ř. s. s tím, že přitom vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

[38] Svou první žalobní námitkou žalobce míří proti vadám čestného prohlášení ze dne 27. 12. 2003 jako závazku k návratu do své domovské země po ukončení standardní doby studia. Soud nepovažuje za vadu tohoto dokumentu, že je vyhotoven v anglickém jazyce a nebyl přeložen do češtiny. Naopak přisvědčuje žalovanému, že podle § 16 odst. 2 věta první správního řádu písemnosti vyhotovené v cizím jazyce musí účastník řízení předložit v originálním znění a současně v úředně ověřeném překladu do jazyka českého, pokud správní orgán nesdělí účastníkovi řízení, že takový překlad nevyžaduje. Jak je patrné z obsahu správního spisu, čestné prohlášení žalobce ze dne 27. 12. 2003 nepředkládal žalobce, nýbrž vyžádal si ho žalovaný od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Povinnost správního orgánu přeložit předmětné prohlášení tak ze zákona nevyplývá. Ostatně žalobce ani netvrdil, že by byl zněním čestného prohlášení zkrácen z toho důvodu, že prohlášení nerozuměl, což by mu bránilo se dostatečně seznámit s obsahem správního spisu.

[39] Za vadu daného čestného prohlášení soud nepovažuje ani skutečnost, že tento důkaz byl do správního spisu založen až v rámci odvolacího řízení. Podle § 89 odst. 2 věta první správního řádu *odvolací správní orgán přezkoumává soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy*. Z ničeho nevyplývá, že tak odvolací správní orgán nemůže činit i doplňováním dokazování, a to zvláště tehdy, pokud je třeba se vyrovnat s námitkami, které nebyly účastníkem řízení uvedeny v průběhu řízení před prvostupňovým správním orgánem. Doplnění řízení ani dokazování provedené v rámci odvolacího řízení nelze považovat za nezákonné. Ostatně žalobce ani nepředkládá argumenty, k jaké procesní vadě mělo dojít tím, že žalovaný doplnil důkazní materiál o čestné prohlášení žalobce.

[40] Správní řízení probíhalo ve dvou stupních, které tvoří procesní a významový celek. Bylo tak definováno zásadou dvojinstančnosti, která znamená, že řízení probíhá ve dvou stupních (instancích) a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podléhá kontrole odvolacího orgánu, nikoliv, že každý důkaz a z něho vyplývající závěr musí být vždy vysloven jednou instancí a vždy prověřen a akceptován instancí vyšší. Dvojinstančnost má především zajišťovat nejen dvojí posouzení věci, ale je také cestou k nápravě a odstranění vad, které se vyskytly v řízení před prvním stupněm. Nemožnost doplňovat dokazování v odvolacím řízení tak může vést k nemožnosti změnit či zrušit rozhodnutí prvostupňového orgánu.

[41] Doplnění čestného prohlášení žalobce do správního spisu není procesní vadou, která by způsobovala nezákonnost napadeného rozhodnutí. Ke všemu žalovaný dostal své povinnosti podle § 36 odst. 3 správního řádu, když žalobce prostřednictvím svého právního zástupce před vydáním rozhodnutí vyrozuměl o možnosti vyjádřit se k podkladům založeným ve spise, jak vyplývá z elektronické doručky přiložené k dané výzvě.

[42] Za irelevantní považuje soud námitky žalobce, že podpis žalobce na čestném prohlášení ze dne 27. 12. 2003 se neshoduje se jménem žalobce, že tento podpis není pravým podpisem žalobce nebo že v daném prohlášení není uvedeno, kdo podpis ověřoval, ačkoliv to formulář vyžaduje. Jak vyplývá z posouzení věci žalovaným, není toto čestné prohlášení jediným důkazem, na kterém by rozhodnutí stálo. Rozhodnutí žalovaného, stejně jako rozhodnutí prvostupňového správního orgánu, vychází především z podmínek stipendijního studia žalobce v České republice, od kterých se odvíjí i jeho pobytový status. Předmětné čestné prohlášení toliko predestinuje, že žalobci byly podmínky jeho pobytu v České republice známy, což ostatně žalobce v průběhu správního řízení ani v řízení před soudem nezpochybnil. Zcela bez významu je tak i skutečnost, že z čestného prohlášení není zřejmé, po jakou dobu je závazné, kdy má dojít k návratu žalobce do Palestiny a za jakých podmínek. Nerozhodná je i skutečnost, že Stát Palestina na návratu žalobce netrvá.

[43] Soud se neztotožňuje s právním názorem žalobce na obsah rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 15. 9. 2005, čj. C10.447/2004-61-048, v němž je deklarováno, že *„nárok na přiznané stipendium rovněž zaniká a stipendium se nevyplácí, pokud žadatel získá oprávnění pobývat na území České republiky v rámci trvalého pobytu na základě povolení k pobytu“*. Z citovaného bodu rozhodnutí o přiznání stipendia nejde dovodit více, než že poskytování studijního stipendia podle daného rozhodnutí je navázáno na program Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy „Stipendia Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na podporu studia cizinců na veřejných státních školách v České republice na základě mezinárodních smluv, kterými Česká republika vázána, nebo v rámci zahraniční pomoci České republiky“ a že kdyby žalobce získal trvalý pobyt na základě jiného právního titulu, bude mu dané stipendium odňato. Nevyplývá z něj, že by Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy počítalo s tím, že se žalobce nevrátí do své vlasti.

[44] Soud nemůže přisvědčit ani třetí žalobní námitce, že žalovaný ve svém rozhodnutí nedefinuje, co má být konkrétní překážkou pobytu žalobce na území České republiky a v čem spatřuje závažnost překážky.

[45] Podle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců platí, že *dlouhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, ministerstvo cizinci neudělí, jestliže pobyt cizince na území není v zájmu české republiky nebo je zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území*. Z § 46 odst. 1 téhož zákona vyplývá, že stejné pravidlo se obdobně užije i pro povolení k dlouhodobému pobytu.

[46] Jak konstatoval již žalovaný, pojem „závažná překážka“ je neurčitým pojmem, který jsou správní orgány povinny vymezit ve svém rozhodnutí a patřičně právní kvalifikaci jednání stěžovatele odůvodnit (viz blíže např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 8. 2003, čj. 1 As 10/2003-53; všechny rozsudky Nejvyššího správního soudu dostupné na www.nssoud.cz). Zdejší soud z obsahu obou správních rozhodnutí ověřil, že se správní orgány dostatečným a přezkoumatelným způsobem zabývaly ve vztahu ke skutkovým okolnostem projednávané věci naplněním pojmu „závažná překážka“ pobytu žalobce na území České republiky. V napadeném rozhodnutí správní orgány aplikaci tohoto neurčitého pojmu odůvodnily a specifikovaly, že závažnou překážku spatřují v tom, že žalobci bylo poskytnuto vládní stipendium s cílem umožnit mu vysokoškolské vzdělání na české veřejné vysoké škole v rámci zahraniční rozvojové spolupráce České republiky, a to se závazkem, že se vládní stipendista po ukončení studia vrátí do své země. Pobyt žalobce na území České republiky byl podmíněn studiem, po jehož absolvování se vrátí zpět do své vlasti. Přiznané

stipendium přitom bylo přiznáno na prezenční formu studia v konkrétním studijním programu uskutečňovaném veřejnou vysokou školou v českém jazyce, a to na dobu rovnající se standardní době studia. Žalobce však nastoupil v České republice do zaměstnání a požádal o udělení nového povolení k dlouhodobému pobytu. Tyto skutečnosti správní orgány vyhodnotily jako natolik závažné, že jsou v zásadním rozporu s veřejným zájem. Je tedy dána závažná překážka ve smyslu § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců.

[47] Z daného odůvodnění je zřejmé, že žalobce vyčerpal účel svého pobytu na území České republiky, přičemž jeho pobyt byl finančně podpořen z veřejných prostředků studijního programu. Soud se ztotožňuje s názorem, že vyčerpání účelu pobytu je překážkou, která brání, aby žalobci byl udělen dlouhodobý pobyt nový, i když za jiným účelem. Skutečnost, že žalobce nastoupil do zaměstnání či se účastní jiných, navazujících studijních programů, zůstává ve vztahu k dané překážce bez významu.

[48] Nedůvodnou je i námitka žalobce, že žalobce žádal o dlouhodobý pobyt za účelem zaměstnání a správní orgány bez dalšího rozhodovaly o podmínkách dlouhodobého pobytu za účelem studia. Jak vyplývá z obsahu správního spisu, správní orgány obou stupňů vedly řízení na základě žalobcovy žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání. Skutečnost, že žalovaný věnoval část svého rozhodnutí i otázce dalšího vzdělávání žalobce, vyplývá z procesní nutnosti reagovat na odvolací námitky. Žalobce ve svém odvolání ze dne 1. 10. 2012 mj. uvedl, že žádá o povolení k dlouhodobému pobytu s tím účelem, aby mohl pokračovat ve vzdělávání v [REDACTED].

[49] Nicméně z rozhodnutí správních orgánů obou stupňů se podává, že tyto jako předběžnou otázku posuzovaly, zda v žalobcově případě nejsou dány důvody pro neudělení dlouhodobého pobytu. S ohledem na zjištěné skutečnosti spočívající ve vyčerpání účelu pobytu žalobce na území České republiky na základě stipendijního studijního programu pak žalobcovu žádost o dlouhodobý pobyt zamítly, aniž by bylo třeba se zabývat splněním podmínek pro přiznání dlouhodobého pobytu za jiným účelem.

[50] Namítá-li žalobce, že v řízení byla porušena zásada přiměřenosti stanovená § 174a zákona o pobytu cizinců ohledně možného zásahu do soukromého a rodinného života, pak soud konstatuje, že toto ustanovení je zařazené ve společných ustanoveních zákon o pobytu cizinců a má v systému celého zákona postavení interpretačního pravidla pro ty případy, kdy zákon o pobytu cizinců stanoví hledisko přiměřenosti jako zákonnou podmínku, jíž je třeba při rozhodování vyhodnotit [srov. např. § 37 odst. 2 písm. g), § 46a odst. 2 písmeno l), § 56 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců].

[51] V případě zjištěné „závažné překážky“ podle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců zkoumání otázky přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života cizince uloženo není. Žalovaný tak nepochybil, pokud se touto otázkou nezabýval.

[52] Soud se neztotožňuje ani s námitkou žalobce ohledně nesprávného doručování napadeného rozhodnutí, které mělo být adresováno nejen jeho tehdejšímu právnímu zástupci, ale podle § 34 odst. 2 správního řádu i samotnému žalobci, neboť se jedná o rozhodnutí, na základě kterého měl žalobce něco vykonat.

[53] Podle § 34 odst. 1 správního řádu *zástupce podle § 32 a 33 v řízení vystupuje jménem zastoupeného. Z úkonů zástupce vznikají práva a povinnosti přímo zastoupenému.* Podle

odst. 2 věta první téhož ustanovení *s výjimkou případů, kdy má zastoupený něco v řízení osobně vykonat, doručují se písemnosti pouze zástupci.*

[54] V souzené věci je přezkoumáváno rozhodnutí, jímž byla žalobci zamítnuta žádost o udělení povolení k dlouhodobému pobytu. Nejedná se tak o rozhodnutí, kterým by se žalobci ukládala jakákoli povinnost, tj. z výroku tohoto rozhodnutí neplyne pro žalobce žádná povinnost cokoliv vykonat. Není podstatné, že z rozhodnutí o zamítnutí žádosti o přiznání dlouhodobého pobytu mohou odvozeně vyplývat některé povinnosti související se s pobytem žalobce v České republice. Ustanovení § 34 odst. 2 správního řádu však předpokládá, že povinnost ke konání bude dána přímo v tom daném řízení, v němž je doručováno. Vzhledem k tomu, že napadené rozhodnutí žalobci žádnou povinnost nestanoví, postačovalo, že rozhodnutí žalovaného bylo doručeno pouze tehdejšímu právnímu zástupci žalobce.

[55] K poslední žalobní námitce, v níž žalobce ve zcela obecné rovině poukazuje na chybnou interpretaci všech písemností, když rozhodující pro žalovaného mělo být anglicky napsané prohlášení, soud uvádí, že se jedná o námitku zcela obecnou, ze které není patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce postup žalovaného za nesprávný. Soud připomíná, že rozsah přezkumu musí být žalobou konkrétně vymezen; není povinností soudu z žalobcových úvah domýšlet a v rozhodnutí či správním spise dohledávat a asociovat, které části rozhodovacího procesu jsou žalobou napadeny, jaké z toho vyplývají skutkové a právní konsekvence, tedy jaký je logický dosah těchto úvah apod.

[56] Soud proto rovněž pouze v obecné rovině konstatuje, že se zabýval všemi předchozími žalobními body a objasnil, proč nespátřuje pochybení na straně žalovaného či prvostupňového správního orgánu tak, jak je žalobce specifikoval. Soud má za to, že správní orgány obou stupňů vycházely z řádně zjištěného stavu věci, shromáždili pro své rozhodnutí dostatek podkladů, na základě jejich vyhodnocení přijali právní závěr vtělený do výroků rozhodnutí, svůj závěr náležitě odůvodnily. Ani poslední žalobní námitka tak není důvodná.

[57] Žalobce v průběhu řízení zaslal soudu řadu několik dokumentů, jimiž navrhl provést důkaz.

[58] Soud dospěl k závěru, že žádnou z těchto listin není zapotřebí dokazovat, a to jednak z toho důvodu, že některé z nich byly součástí předloženého správního spisu (prvostupňové správní rozhodnutí, rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže tělovýchovy ze dne 15. 9. 2005, čj. C10.447/2004-61-048, anglicky psané čestné prohlášení ze dne 27. 12. 2003), jiné se jevily soudu pro účely právního posouzení věci jako nadbytečné.

[59] Jako nadbytečné soud vyhodnotil:

- rozhodnutí ■■■ ze dne 20. 2. 2012, o zařazení do specializačního vzdělání podle § 19 odst. 2 a 3 zákona č. 95/2004 Sb.,
- individuální studijní plán doktorského studijního programu ■■■ ze dne 24. 9. 2013 s údaji o zahájení kombinovaného čtyřletého doktorského studijního programu v oboru vnitřní lékařství,
- potvrzení MUDr. ■■■ (bez označení data), že žalobce od ■■■ pracuje na kardiologii ■■■,
- potvrzením MUDr. ■■■ ze dne 15. 9. 2014 o zaměstnání žalobce na oddělení všeobecné interny ■■■ od ■■■ do ■■■.

Jak soud vyložil shora, správní orgány obou stupňů v případě žalobce zjistily závažnou překážku bránící jeho pobytu na území České republiky. Touto překážkou bylo vyčerpání účelu jeho pobytu ukončením řádného magisterského studia na vysoké škole v rámci stipendijního studijního programu. S ohledem na řízení o žádosti o přiznání dlouhodobého pobytu bylo zjištěno dané „závažné překážky“ důvodem, pro který již nebylo třeba zkoumat podmínky pro udělení dlouhodobého pobytu z jiného titulu, než z titulu ukončeného magisterského studia. Skutečnost, že žalobce byl či stále je zaměstnán v některých českých nemocnicích nebo že si své znalosti doplňuje v navazujících studijních programech, zůstává ve vztahu k dané překážce bez významu a nebylo třeba ji dále dokazovat.

[60] Soud neprováděl dokazování ani potvrzením Velvyslanectví Státu P. ze dne 26. 9. 2014 o tom, že dané velvyslanectví nemá žádné námítky proti tomu, aby žalobce pokračoval ve studiu a specializaci v oboru kardiologie v České republice. Ani toto potvrzení nevyvrací skutečnosti svědčící pro existenci závažné překážky bránící žalobci v pobytu na území České republiky.

[61] Ze všech shora uvedených důvodů soud zamítl podanou žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou.

IX. Náklady řízení

[62] O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl úspěch žalovaný, ten ale náhradu nákladů řízení nežádal, soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu řízení právo.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 26. května 2015

Mgr. Lucie Trejbalová,
předsedkyně senátu